

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 282/2026-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom prof. JUDr. Jaroslavom Klátikom, PhD., Zvolenská cesta 79, Banská Bystrica, proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V č. k. 50C/38/2018-183 zo 4. februára 2020, rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 14Co/97/2020-239 z 27. februára 2024 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/136/2024 z 29. októbra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. februára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na rovnosť v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) všetkými napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov, základného práva nebyť odňatá svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu a v súvislosti s napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu namieta aj porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť, vec vrátiť Mestskému súdu Bratislava IV na ďalšie konanie a priznať jej finančné zadost'učinenie 15 000 eur a náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, príloh k nej pripojených a vyžiadaného spisu mestského súdu vyplýva, že pôvodne na okresnom súde prebiehalo konanie o žalobe sťažovateľky o uloženie povinnosti uverejniť odpoveď a opravu v zmysle zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) v znení účinnom v čase

podania žaloby proti žalovanej [REDAKOVANÉ], v súvislosti s článkom „Mafiánsky sudca“ z 19. júla 2018 uverejneným na s. 64 a 66 v týždenníku [REDAKOVANÉ]

3. V spornom článku autorka informovala o udalostiach z roku 1997 týkajúcich sa rozhodovania o prepustení z väzby černákovca [REDAKOVANÉ] a následného disciplinárneho konania (vedeného na najvyššom súde), v rámci ktorého bolo konštatované, že sudca [REDAKOVANÉ] (zosnulý manžel sťažovateľky) konal v konkrétnych trestných veciach svojvoľne bez vedomia zákonného sudcu, za čo mu bol uložený trest napomenutia. Vedenie Krajského súdu v Banskej Bystrici malo prijať opatrenia, aby sa obdobné excesy už neopakovali. Nasleduje informácia o útoku na podpredsedu krajského súdu [REDAKOVANÉ] neznámymi mužmi. Podľa jeho slov útok súvisel s aktivitami vykonávanými z pozície podpredsedu súdu, ktoré mohli vadiť podsvetiu i súdnictvu. V článku autorka uvádza okolnosti rozhodovania o „najväčšom súdnom procese v dejinách slovenského súdnictva“ s [REDAKOVANÉ] a spol., o predsedovi senátu v tejto veci [REDAKOVANÉ] a okolnostiach vyhlásenia rozsudku v roku 2000, o vražde kľúčového svedka [REDAKOVANÉ]. Vo vzťahu k manželovi sťažovateľky obsahuje článok zmienku o incidente a odročení pojednávania v roku 2000 a vyhrážaní mafiou súdnej zapisovateľke na oslave životného jubilea jedného zo sudcov v roku 2002, ktoré malo za následok „dočasné zastavenie“ výkonu funkcie sudcu ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky (ktoré bolo zrušené „sudcovskou radou“) a disciplinárne potrestanie manžela sťažovateľky znížením funkčného platu. Vyhrázaním sa zaoberala aj podpredsedníčka Krajského súdu v Banskej Bystrici [REDAKOVANÉ], ktorej v roku 2004 zhorelo auto a následne jej bol doručený anonym s vyhrážkou, že skončí s vedrom betónu zaveseným na nohách. Podľa autorky článku policajti považovali za podozrivého z iniciovania útoku manžela sťažovateľky, ktorému začali odpočúvať telefón v kancelárii v budove krajského súdu a sledovať ho. V novembri 2004 bol zachytený telefonát medzi manželom sťažovateľky a jeho kolegom sudcom týkajúci sa prepustenia z väzby černákovca [REDAKOVANÉ]. Polícia zdokumentovala odovzdávanie úplatkov od príbuzných obvinených cez advokáta [REDAKOVANÉ] (menovec) k sťažovateľkinmu manželovi. Ten zomrel v roku 2005. Podľa prokurátora [REDAKOVANÉ] vyšetrovanie vo veci úplatkov sa viedlo hlavne voči manželovi sťažovateľky a keby nebol zomrel, podali by na neho obžalobu. Advokát [REDAKOVANÉ] bol v tejto súvislosti odsúdený a nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody, no v roku 2012 najvyšší súd (Harabinov senát) právoplatné rozhodnutie zrušil a konanie pokračuje.

4. Sťažovateľka namietala nepravdivé skutkové tvrdenie, že I. zosnulý manžel sťažovateľky mal na základe telefonátu s kolegom vybaviť za úplatok dvestotisíc slovenských korún prepustenie [REDAKOVANÉ] z väzby, že polícia mala zdokumentovať odovzdávanie úplatkov, že II. menovaný sudca prepustil z väzby na slobodu černákovca [REDAKOVANÉ] vo vzťahu k nim žiadala uverejniť opravu podľa § 7 tlačového zákona. Ďalej namietala III. uverejnenie pravdu skresľujúcich tvrdení dotýkajúcich sa cti a dôstojnosti jej manžela, čo sa týka útoku na sudcu [REDAKOVANÉ], ktorý podľa jeho slov súvisel s jeho aktivitami vykonávanými z pozície podpredsedu Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktoré mohli vadiť aj súdnictvu, že [REDAKOVANÉ] mafiánske vyhrážanie riešila aj [REDAKOVANÉ], nástupkyňa sudcu [REDAKOVANÉ], ktorá čelila mafiánskemu zastrašovaniu (podpálenie automobilu), pričom za podozrivého z iniciovania tohto útoku polícia považovala sudcu [REDAKOVANÉ], na základe čoho ho začali sledovať a odpočúvať telefón v jeho kancelárii v budove súdu. Sťažovateľka uviedla, že v súvislosti s údajným podozrením nebol sudca [REDAKOVANÉ] obvinený a polícia nemá jediný dôkaz, čo nebolo v článku uvedené. V tejto súvislosti žiadala o uverejnenie odpovede.

5. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol z dôvodu, že všetky uvádzané skutočnosti boli v článku pravdivé a hodnotiace úsudky mali základ v skutočných dejoch, išlo o komentár reflektujúci celospoločenské dianie – previazanie podsvetia s justíciou. Konkrétne konštatoval, že sporný článok obsahuje názory a hodnotenia autorky, ktorá reflektuje celospoločenské dianie (ktoré spoločnosť vnímala negatívne), inými slovami, subjektívny názor autorky, postoj k danému faktu. Hodnotiaci úsudok nepodlieha dokazovaniu, autorka vychádzala zo skutočností uvedených v rozsudku Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracoviska Banská Bystrica v predmetnej trestnej veci (ktorý bol zrušený najvyšším súdom), no Špecializovaný trestný súd aj v ďalšom rozhodnutí odôvodnil, prečo zotrváva na niektorých záveroch s poukazom na skutočnosti zistené z nahrávok medzi sudcami Krajského súdu v Banskej Bystrici. Skutkové tvrdenia autorky článku sa podľa okresného súdu s odkazom na prepisy zvukových záznamov zakladajú na pravde.

6. Okrem toho bol okresný súd toho názoru, že navrhované znenie opravy nespĺňa náležitosti vyžadované tlačovým zákonom, keďže obsahuje hodnotiace úsudky, svojím rozsahom je v značnom nepomere s uverejneným článkom a obsahuje citáciu rozhodnutia najvyššieho súdu.

7. Ani navrhované znenie odpovede nezodpovedalo požiadavkám tlačového zákona, keďže sťažovateľka v nej uvádza hodnotiace úsudky a svojím rozsahom nebola primeraná textu. Rovnako ako hodnotiace úsudky okresný súd vyhodnotil sporné časti článku, ku ktorému si sťažovateľka uplatňovala právo na odpoveď.

8. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu. Stotožnil sa s názorom, že sťažovateľkou formulovanom opravou nedochádza k uvedeniu nepravdivých tvrdení na pravú mieru, k ich vyvráteniu ani uvedeniu pravdivého skutkového tvrdenia. Navyše, v znení, v akom ich sťažovateľka uvádza v návrhu opravy, sa ani sporné výroky v texte článku nenachádzajú, vznikli parafrázovaním či zlúčením viacerých informácií v článku a ich vytrhnutím z kontextu a následne k nim uvádza vlastné vysvetlenia a cituje z rozhodnutia najvyššieho súdu, z ktorého ani nie je zrejmé, či v ďalšom konaní budú preukázané ako pravdivé alebo nepravdivé. Stotožnil sa s názorom okresného súdu o viazanosti žalobným návrhom a nemožnosťou rozhodnúť o inom znení opravy, resp. len vypustiť citácie rozhodnutia, keďže práve ním preukazuje pravdivosť jednotlivých výrokov opravy. Zároveň sa stotožnil s názorom okresného súdu, že značná časť sťažovateľkou označených informácií nepredstavuje skutkové tvrdenia, ale polemické výroky. Pripúšťa, že každá informácia zverejnená o konkrétnej osobe (aj v rámci polemického výroku, pozn.) by mala mať skutkový základ (a nebyť len špekuláciou, čo by pripúšťalo zásah do slobody prejavu aj v prípade polemických výrokov), ktorým v prejednávanej veci boli súdne rozhodnutia a dôkazy vykonané v trestnom konaní.

9. Krajský súd sa stotožnil aj so záverom týkajúcim sa odpovede, ktorú sťažovateľka požadovala uverejniť, keďže sťažovateľka sa v navrhovanej odpovedi neobmedzila na popretie, doplnenie či vysvetlenie skutkového tvrdenia v článku, ale obsahuje aj hodnotiace úsudky a názor sťažovateľky na prácu autorky článku, preto nenapĺňa podmienky § 8 ods. 3 tlačového zákona. Následne sa krajský súd pri posudzovaní, či sa namietané nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce skutkové tvrdenia dotýkajú cti, dôstojnosti alebo súkromia manžela sťažovateľky, zameral na posúdenie proporcionality uplatňovaného práva na ochranu osobnosti manžela sťažovateľky a práva na slobodu prejavu žalovaného, pričom zohľadnil charakter média (periodickú tlač) a komerčnosť výrokov, výslovne odkazujúc na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva,

ktorá priznáva právo a povinnosť periodickej tlače informovať o skutkoch nesúcich znaky trestnej činnosti. Legitímnym cieľom žalovanej bolo poukázať na správanie sudcu, ktoré podľa názoru autorky článku nezodpovedá požiadavkám, ktoré sú na sudcov kladené. Vecou verejnou je činnosť a správanie sudcov pri výkone ich funkcie, ktorí musia ako osoby verejne činné akceptovať vyššiu mieru kritiky. Cieľom článku nebolo podľa krajského súdu znevažovať osobu manžela sťažovateľky, ale informovať verejnosť o podozreniach, na akých činnostiach sa mohol podieľať. Okrem toho krajský súd nepovažoval publikované názory za vybočujúce z rámca zásad slušnosti. Aj z uvedených dôvodov prevážil v okolnostiach prejednávanej veci záujem na poskytnutí ochrany slobody slova žalovanej. Aj krajský súd tak dospel k záveru, že žaloba v tejto časti nie je dôvodná, keďže sporné výroky neobsahujú nepravdivé, pravdu skresľujúce či difamujúce tvrdenia ani neprípustné hodnotiace úsudky, ktoré by boli objektívne spôsobilé ohroziť česť manžela sťažovateľky (body 42, 43, 44 rozsudku krajského súdu). Krajský súd reagoval na námietku sťažovateľky o neprípustnosti dôkazu – rozsudku Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-3Tš/25/2006 z 26. júna 2019 – s odkazom okrem iného na priebeh pojednávania konaného 12. decembra 2019.

10. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľka podala dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala jednak z § 420 písm. e) a f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

11. Najvyšší súd napadnutým rozsudkom dovolanie sťažovateľky zamietol. Sťažovateľka namietala, že na krajskom súde rozhodovali vylúčení sudcovia so zreteľom na ich pomer k veci, ktorý sťažovateľka vyvodzovala z odôvodnenia uvedeného v bode 44 rozsudku krajského súdu (že advokát [REDAKOVANÉ] je bratom manžela sťažovateľky a že trestné stíhanie proti nemu bolo zastavené z dôvodu jeho úmrtia), keďže nevyplývajú zo spisu a sudcovia ich tak museli zistiť mimo svojej rozhodovacej činnosti. Podľa najvyššieho súdu táto námietka nie je dôvodná, keďže dôvody rozhodnutia nemôžu byť samy osebe dôvodom zaujatosti sudcu. Sťažovateľka uplatnila vo vzťahu k bodu I žaloby šesť konkrétnych námietok spadajúcich pod dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP (1. krajský súd nevysvetlil, prečo nebolo možné z odpovede vypustiť citové rozhodnutie najvyššieho súdu, 2. krajský súd vyvodil odlišné skutkové zistenia než okresný súd, že výrok, ktorý žiada opraviť, sa v článku nenachádza, 3. krajský súd za nezaoberal jej námietkou, prečo okresný súd vyhodnotil sporný text ako hodnotiaci úsudok iba na základe slov „hovorí sa“, „vraj“, 4. nezaoberal sa jej argumentáciou, že autorka článku nemohla čerpať informácie zo súdneho rozhodnutia, 5. nevysporiadal sa s jej argumentom o procesne neprípustnom dôkaze, 6. nezaoberal sa ani jej námietkou, že vykonaným dokazovaním nebola preukázaná pravdivosť skutkového tvrdenia), na ktoré najvyšší súd reagoval v bodoch 18.1., 19.1., 20.1., 22.1. a 23.1. napadnutého rozsudku so záverom o ich nedôvodnosti.

12. K bodu II žaloby sťažovateľka v dovolaní namietala absenciu akéhokoľvek odôvodnenia zo strany okresného súdu aj krajského súdu, na čo najvyšší súd reagoval v bode 33 a nasl. napadnutého rozsudku s odkazom na všeobecné dôvody zamietnutia žaloby v tejto časti z dôvodu nedostatku náležitostí opravy, ako aj na záver, že tvrdenie nie je súčasťou článku.

13. K bodu III žaloby sťažovateľka namieta nepreskúmateľnosť záveru krajského súdu, že navrhovaná odpoveď nespĺňa náležitosti požadované tlačovým zákonom, prekvapivosť rozhodnutia v časti potreby preukázania, že tvrdenie sa dotklo cti, dôstojnosti alebo súkromia manžela

žalobkyne, na čo najvyšší súd reagoval poukazom na zodpovedajúce časti odôvodnenia rozsudku krajského súdu, na ktorých založil svoj záver o nedôvodnosti námietky (bod 34.2. a nasl. a 35.2. a nasl. napadnutého rozsudku).

14. K prvej nastolenej právnej otázke, „či pri strete práva na slobodu prejavu na jednej strane a práva na ochranu cti, dôstojnosti a súkromia, resp. ochranu osobnosti na strane druhej, je potrebné vykonať test proporcionality spočívajúci v zodpovedaní otázok KTO?, O KOM?, ČO?, KDE?, KEDY?, AKO? uverejnil spornú informáciu“, najvyšší súd v bode 31 napadnutého rozsudku uviedol, že rozhodnutie krajského súdu na jej vyriešení nespočívalo, nemožno ju vo vzťahu k posudzovanej veci považovať za rozhodujúcu. Rovnako vyhodnotil aj druhú sťažovateľkou formulovanú otázku, „či v prípade viacerých skutkových tvrdení obsiahnutých v žiadosti o uverejnenie odpovede treba pri skúmaní splnenia podmienok takejto žiadosti klásť dôraz na formálnu stránku žiadosti alebo na jej obsahovú stránku (kontext celého obsahu žiadosti)“ (bod 37 napadnutého rozsudku).

II.

Argumentácia sťažovateľky

15. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojho práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 1 dohovoru), konkrétne práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia rozsudkom najvyššieho súdu, ktorý má znaky arbitrárnosti pre nevysporiadanie sa s jej zásadnými dovolacími námietkami. Ústavnú sťažnosť koncipuje tak, že k jednotlivým bodom jej žalobného petitu uvádza reakciu krajského súdu, dovoláciu námietku a reakciu najvyššieho súdu, k čomu pripája námietku, že najvyšší súd namiesto konkrétnej odpovede na jej argumentáciu len citoval podľa najvyššieho súdu príslušné, no práve sťažovateľkou rozporované časti odôvodnenia rozsudku krajského súdu. Konkrétne k bodu I jej žaloby (ktorou sa domáhala opravy vo vzťahu k tvrdeniam o úplatkoch za prepustenie [redacted] z väzby) išlo o dovoláciu argumentáciu [vo vzťahu k časti dovolania, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP] týkajúcu sa vypustenia citácie rozhodnutia najvyššieho súdu z textu navrhovanej odpovede, odlišného skutkového záveru krajského súdu, že namietaný výrok sa v texte článku nenachádza, že text v článku nie je prezentovaný ako fakt, ale ako polemické výroky, že autorka článku nemohla čerpať informácie z rozhodnutia Špecializovaného trestného súdu.

16. Z uvedenej argumentácie možno vyvodíť okrem nespokojnosti s formou, akou sa najvyšší súd vysporiadal s jej dovolacími námietkami, zásadný problém sťažovateľky so záverom okresného súdu i krajského súdu o zamietnutí jej žaloby v tejto časti napriek tomu, že v článku uvedené tvrdenie, že polícia získala dôkazy o súčinnosti manžela sťažovateľky na trestnej činnosti, hoci z odôvodnenia (v čase vydania napadnutého článku aktuálneho) zrušujúceho rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že v spise sa nenachádza ani jeden relevantný dôkaz o tejto súčinnosti. Autorka článku poznala rozhodnutie najvyššieho súdu, no v článku uviedla podľa sťažovateľky pravý opak.

17. K bodu II jej žalobného petitu (žiadosť o opravu tvrdení o prepustení [redacted] z väzby) sťažovateľka v dovolaní namietala, že krajský súd prekvapivo vyslovil, že tento výrok sa v článku nenachádza, no najvyšší súd len odkázal na časti rozsudku okresného súdu týkajúce sa náležitostí žiadosti o opravu.

18. K bodu III jej žalobného petitu (žiadost' o odpoveď k pravdu skresľujúcim tvrdeniam o útokoch na predstaviteľov vedenia krajského súdu) v dovolaní spochybňovala záver o nedostatku náležitostí opravy a prekvapivý záver krajského súdu, že nebolo preukázané, že výroky sa dotkli cti manžela sťažovateľky.

19. Aj reakciu najvyššieho súdu na jej právne otázky, 1. či je potrebné vykonať test proporcionality (kto?, o kom?, čo?, kde?, kedy? a ako?) pri strete práva žalovanej na slobodu prejavu a práva jej manžela na ochranu cti, dôstojnosti a súkromia a 2. či treba pri splnení podmienok žiadosti o uverejnenie odpovede klásť dôraz na formálnu či obsahovú stránku, sťažovateľka považuje za arbitrárne, keďže najvyšší súd neuvádza žiadne dôvody, prečo ich nepovažoval za rozhodujúce pre rozhodnutie vo veci.

20. Porušenie práva na rovnosť v konaní (čl. 47 ods. 3 ústavy) všetkými napadnutými rozhodnutiami zakladá na vykonaní dôkazu – rozsudku Špecializovaného trestného súdu – okresným súdom v rozpore s § 185 ods. 1 CSP, ktorý nenavrhol vykonať žiadna zo strán, a na tomto dôkaze bolo založené rozhodnutie o zamietnutí jej žaloby. Dôkazné bremeno o pravdivosti tvrdení zverejnených v spornom článku bolo na žalovanej, ktorá ho však neuniesla. Z uvedeného dôvodu navrhuje zrušiť všetky napadnuté rozhodnutia a vec vrátiť mestskému súdu, ktorý by vec opätovne posúdil, ale už bez prihliadnutia na tento dôkaz.

21. Napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu bolo porušené právo sťažovateľky nebyť odňatá zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 ústavy). Sudcovia krajského súdu mali byť vylúčení z rozhodovania vo veci pre ich pomer k sporu, keďže mali informácie o predmete sporu z iného zdroja ako z obsahu spisu a uviedli ich aj v odôvodnení napadnutého rozsudku. Krajský súd tým uviedol nepravdivé tvrdenia, že advokát [REDAKOVANÉ] bol bratom jej manžela a že proti jej manželovi bolo vedené trestné stíhanie. Ani touto jej námietkou sa najvyšší súd náležite nezaoberal.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

22. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie, práva na rovnosť v konaní a práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi jednotlivými rozhodnutiami všeobecných súdov v konaní o uloženie povinnosti uverejniť opravu a odpoveď podľa tlačového zákona.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu:

23. Proti rozsudku okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, ktorý sťažovateľka využila, krajský súd o ňom rozhodol a napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu. Z uvedeného dôvodu preskúmaniu rozsudku okresného súdu bráni princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorého obsahom je pravidlo, že sťažovateľ má právo domáhať sa ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný súd.

24. Pokiaľ sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta porušenie označených práv rozsudkom krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok pre ňu predstavovalo dostupný prostriedok ochrany jej práv v dôsledku vydania napadnutého rozsudku krajského súdu. V dovolaní sťažovateľka použila obdobnú argumentáciu ako v ústavnej sťažnosti. Najvyšší súd napadnutým rozsudkom dovolanie sťažovateľky zamietol po tom, čo ho (v časti) materiálne preskúmal.

25. O ochrane základných práv a slobôd sťažovateľky v súvislosti s napadnutým rozsudkom krajského súdu tak bol príslušný rozhodovať najvyšší súd. Sťažovateľka ani netvrdí, že svoju argumentáciu nemohla uplatniť v dovolacom konaní. Ústavný súd bude v ďalšej časti tohto uznesenia posudzovať ústavnú udržateľnosť rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní sťažovateľky.

26. Vzhľadom na to, že je úlohou nielen ústavného súdu, ale aj všeobecných súdov poskytovať ochranu základným právam, ústavný súd v duchu zásady sebaobmedzenia s ohľadom na princíp subsidiarity odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti z už uvedených dôvodov podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako neprípustnú.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

III.2.1. K základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právu na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

27. Porušenie práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie sťažovateľka spája s nedostatočným odôvodnením napadnutého uznesenia a jeho arbitrárnosťou z dôvodu absencie odpovede na zásadné argumenty v dovolaní. Najvyšší súd namiesto vlastného vyhodnotenia dovolacích námietok [podľa § 420 písm. f) CSP] ich „vybavil“ iba odkazom na príslušnú časť rozporovaného odôvodnenia rozsudku krajského súdu, resp. arbitrárne reagoval na v dovolaní položené právne otázky [podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP].

28. V prvom rade ústavný súd konštatuje, že sťažnostná argumentácia sťažovateľky je v podstate rekapituláciou jej už prezentovanej dovolacej (porovnaj body 11 až 14 a 15 až 21 tohto uznesenia), resp. do istej miery aj odvolacej argumentácie. Čím stavia ústavný súd do pozície súdu štvrtej inštancie, ktorý by mal nanovo a pre ňu priaznivejšie vyhodnotiť relevantné okolnosti prejednávanej veci. Uvedené však s odkazom na postavenie a právomoc ústavného súdu nie je jeho úlohou.

29. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Ústavný súd totiž nie je súčasťou systému všeobecných súdov ani nepredstavuje opravnú inštanciu všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je

zastupovať všeobecné sudy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

30. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle už citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný.

31. Ústavný súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že rešpektuje rozhodovací priestor najvyššieho súdu vrátane jeho kompetencie ústavne konformným spôsobom vymedziť si prípustnosť a spôsob rozhodovania o dovolaní, no len pokiaľ neprekročí ústavné štandardy. Keďže je toto posúdenie najvyšším súdom z hľadiska jeho ústavnej udržateľnosti preskúmateľné ústavným súdom v konaní o ústavnej sťažnosti.

32. V okolnostiach prejednávanej veci ústavný súd podotýka, že najvyšší súd napadnutým rozsudkom dovolanie sťažovateľky v časti zamietol, teda sťažovateľkou uplatnenými dovolacími dôvodmi podľa § 420 písm. f) CSP sa zaoberal, vecne posúdiac namietanú zmätočnosť rozsudku krajského súdu, a v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP ho považoval za neprípustné.

33. Vychádzajúc z uvedených východísk, úlohou ústavného súdu je posúdiť, či najvyšší súd v napadnutom rozsudku dostatočným, a teda ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoj záver o zamietnutí dovolania ako nedôvodného, resp. v časti o jeho odmietnutí ako neprípustného, prihliadajúc na sťažnostnú argumentáciu sťažovateľky.

34. Sťažovateľka vyjadruje v ústavnej sťažnosti nespokojnosť, resp. nesúhlas s formou, akú najvyšší súd zvolil pri odôvodnení svojho rozsudku v časti dovolaní namietaných väd zmätočnosti [§ 420 písm. f) CSP] rozsudku krajského súdu. Ústavný súd uvádza, že s ohľadom na formuláciu dovolania, kde sťažovateľka podrobila kritike v podstate každý záver vyslovený krajským súdom, resp. takmer celé odôvodnenie jeho rozsudku (obdobne ako v ústavnej sťažnosti, kde rovnakým spôsobom spochybňuje všetky závery a takmer celé znenie odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu), pokiaľ najvyšší súd zvolil formu nasmerovania pozornosti sťažovateľky na príslušné časti odôvodnenia rozsudku krajského (resp. aj okresného) súdu, ktoré podľa jeho názoru obsahujú odpovede na sťažovateľkou (aj opakovane) vznášané námietky, táto skutočnosť sama osebe nepredstavuje zásah do jej práva na súdnu ochranu.

35. V rozsahu dovolacích námietok týkajúcich sa práva na opravu (body I a II žalobného petitu) sa najvyšší súd stotožnil so záverom krajského súdu o nemožnosti formulovať nový text opravy (vypustením citácie rozhodnutia najvyššieho súdu) (bod 18.1. napadnutého rozsudku), nepovažoval za dôvodnú námietku o odlišnom skutkovom zistení krajským súdom, ale vyhodnotil ho ako formuláciu petitu (vo vzťahu k záveru, že sporný výrok sa v článku nenachádza) (bod 19.1. napadnutého rozsudku). Za dôvodnú nepovažoval ani jej námietku o absolútnej absencii odôvodnenia vo vzťahu k bodu II žaloby, keď odkázal na odôvodnenie okresného súdu o nesplnení náležitostí vyžadovaných zákonom, ako aj na závery krajského súdu, že sťažovateľkou formulovaný výrok sa v článku nenachádza (bod 33 a nasl. napadnutého rozsudku).

Podľa najvyššieho súdu sa krajský súd dostatočne vysporiadal s odvolacou námietkou o povahe výrokov ako skutkových tvrdení nie hodnotiacich úsudkov (bod 20.1. napadnutého rozsudku), ako aj s námietkou, že autorka nemohla informácie čerpať zo súdneho rozhodnutia (bod 21.1. napadnutého rozsudku). Odkazoval a vychádzal pritom z bodu 37 rozsudku krajského súdu, ktorý je zhrnutý v bode 8 tohto uznesenia.

36. Vo vzťahu k dovolacím námietkam napádajúcim rozhodnutie o práve na odpoveď bol najvyšší súd toho názoru, že nejde o prekvapivé rozhodnutie a krajský súd sa v napadnutom rozsudku náležite vysporiadal s námietkami sťažovateľky a odkázal na bod 41 tohto rozsudku, ktorý je zhrnutý v bode 9 tohto uznesenia.

37. Opravou sa nesmie hodnotiť nepravdivé skutkové tvrdenie ani popisovať jeho vplyv na žiadateľa o uverejnenie opravy či na verejnosť. Návrh znenia opravy nemôže obsahovať žiadne názory či komentáre žiadateľa o uverejnenie opravy ani žiadosť o ospravedlnenie vydavateľa. V súlade so závermi teórie i súdnej praxe, ako aj s účelom inštitútu opravy je i požiadavka, aby návrh tlačovej opravy neobsahoval nič viac než iba znenie opravy, skonštatovanie, ktoré skutkové tvrdenie je nepravdivé a aké je pravdivé tvrdenie (porov. *Vozár, J., Kerecman, P., Lapšanský, L.* Tlačový zákon. Komentár. 2. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2021. s. 110.).

38. Aj podľa ústavného súdu má právo na opravu slúžiť výhradne na opravu exaktne vyjadriteľných alebo aspoň preukázateľných tvrdení a nie je možné prostredníctvom neho „opravovať“ názory, podozrenia či dohady autora, tobôž dohady sťažovateľa, ktoré si zo zverejneného textu sám vyvodil (porov. I. ÚS 426/2020).

39. Inštitút práva na tlačovú opravu predstavuje (len) jednu z foriem obmedzenia slobody prejavu, a to pre účely ochrany práv iných osôb. Pri výklade § 7 tlačového zákona musí všeobecný súd nájsť spravodlivú rovnováhu medzi záujmami zainteresovaných osôb. Východisko mu poskytuje v prvom rade samotný zákonodarca, podľa ktorého sa ochrana prostredníctvom tlačovej opravy poskytuje len proti nepravdivým skutkovým tvrdeniam. Prostredníctvom tlačovej opravy teda nie je možné reagovať na hodnotiace úsudky ani na pravdivé skutkové tvrdenia (II. ÚS 59/2018).

40. Hodnotiacim úsudkom nemožno dokazovať ich pravdivosť, možno však dokazovať pravdivosť ich premís a posudzovať, či z nich logicky vyplývajú, a rovnako možno posudzovať ich formálnu primeranosť a posudzovať mieru expresivity (porov. *Vozár, J., Kerecman, P., Lapšanský, L.* Tlačový zákon. Komentár. 2. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2021. s. 98.).

41. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd uvádza, že pod záver okresného súdu o nenaplnení zákonných náležitostí navrhovaného znenia odpovede možno zahrnúť nielen bod I žalobného petitu, ale aj jeho II. bod. Okrem toho krajský súd poskytol vyjadrenie k opakujúcemu sa naratívu sťažovateľky o nepravdivosti skutkového tvrdenia, že polícia získala dôkazy o súčinnosti manžela sťažovateľky na trestnej činnosti, ktoré malo byť vyvrátené v odôvodnení rozhodnutia najvyššieho súdu. Z výpovede autorky článku, ako aj zo znenia samotného článku vyplýva, že vychádzala z informácií poskytnutých jej orgánmi činnými v trestnom konaní (prokurátor ██████████, resp. z informácií prezentovaných na hlavnom pojednávaní v súdnom konaní, ktoré napokon našli svoje vyjadrenie aj v odôvodnení súdnych rozhodnutí. Zo zrušujúceho rozhodnutia najvyššieho súdu nie je zrejmé, či v ďalšom konaní budú preukázané ako pravdivé či nepravdivé (ako uviedol krajský

súd). Krajský súd v dostatočnom rozsahu preskúmal a následne vyhodnotil spôsobilosť namietaných výrokov dotknúť sa cti manžela sťažovateľky.

42. Ústavný súd nemá výhrady ani proti názoru všeobecných súdov, že dotknuté výroky je nutné hodnotiť v ich kontexte. Podľa ústavného súdu autorka v článku podala vlastný výklad toho, čo bolo predmetom jednotlivých disciplinárnych a trestných konaní, tým že z nich vyplývajúce informácie dala do časových súvislostí, teda ich interpretovala, a následne tieto informácie hodnotila. Aj podozrenia z prepojenia justície s mafiou predstavujú závažnú celospoločenskú tému, ku ktorej médiá ako „strážcovia demokracie“ musia mať možnosť vyjadrovať sa. Odkaz autorky článku na informácie zistené z prebiehajúceho trestného konania (za súčasného uvedenia skutočností o zrušení v poradí posledného právoplatného rozhodnutia vo veci) preto poskytuje dostatočný skutkový základ pre napadnuté vyhlásenia.

43. Záver najvyššieho súdu, že napadnutý rozsudok krajského súdu netrpí vadou zmätočnosti spočívajúcou v jeho nedostatočnom odôvodnení či arbitrárnosti ani v prijatí odlišného skutkového zistenia (prekvapivého rozhodnutia) s následkom zamietnutia dovolania v tejto časti ako nedôvodného, podľa ústavného súdu nemožno považovať za ústavnoprávne neprijateľný. Po oboznámení sa so žalobou sťažovateľky, sporným článkom a s rozsudkami okresného súdu i krajského súdu ústavný súd konštatuje, že záver o zamietnutí žaloby sťažovateľky všeobecne súdy v dostatočnom rozsahu odôvodnili jednak nedostatkom zákonných náležitostí navrhovanej opravy i odpovede, ako aj absenciou nepravdivých skutkových tvrdení a skutočnosťou, že hodnotiace úsudky, resp. polemické výroky majú základ v pravdivých skutočnostiach, ako aj absenciou pravdu skresľujúcich či difamujúcich tvrdení spôsobilých ohroziť česť či dobré meno manžela sťažovateľky.

44. Následne ústavný súd posudzoval, či najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom vysvetlil dôvody odmietnutia dovolania sťažovateľky v časti, v ktorej jeho prípustnosť vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

45. Sťažovateľka namietala, že rozhodnutie krajského súdu záviselo od vyriešenia právnych otázok, pri ktorých riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. K tomu pozri bod 14 tohto uznesenia. Podľa najvyššieho súdu však sťažovateľkou formulované otázky krajský súd neriešil a zároveň na ich vyriešení jeho rozhodnutie nespočívalo, a preto ich vo vzťahu k posudzovanej veci nemožno považovať za rozhodujúce (bod 31 a bod 37 napadnutého rozsudku).

46. S prihliadnutím na znenie právnej otázky formulovanej sťažovateľkou ústavný súd nezastáva názor, že by najvyšší súd interpretoval ustanovenia Civilného sporového poriadku o dovolaní svojvoľne či formalisticky. Vo vzťahu k prvej nastolenej právnej otázke (týkajúcej sa rozhodovania o I. bode žalobného petitu, teda o práve na opravu nepravdivých tvrdení v súvislosti s úplatkami pri prepustení [REDAKOVANÉ]) je z odôvodnenia rozsudku krajského (i okresného) súdu zrejmé, že zamietnutie žaloby sťažovateľky v tejto časti skutočne nezáviselo od posudzovania proporcionality pri poskytnutí ochrany právu na slobodu prejavu žalovanej a práva manžela sťažovateľky na ochranu cti, dôstojnosti a súkromia. Dôvodom zamietnutia žaloby bola absencia náležitostí podľa § 7 ods. 3 tlačového zákona a zároveň skutočnosť, že skutkové tvrdenia, ktorých opravu sťažovateľka žiadala, nie sú nepravdivé, resp. vo veľkej časti ide o polemické výroky, ktoré majú skutkový základ v trestnom konaní.

47. V tejto súvislosti možno spomenúť aj pluralitu a odlišnosť jednotlivých typov konaní, ktorými sa dotknutá osoba môže domáhať ochrany proti výkonu práva médií na slobodu prejavu. Inštitút opravy podľa § 7 tlačového zákona poskytuje ochranu pred každým nepravdivým skutkovým tvrdením o osobe, na základe ktorého možno osobu presne určiť. Základným zmyslom práva na opravu je zabezpečiť, aby sa k verejnosti čo najrýchlejšie dostala informácia o tom, že určité skutkové tvrdenie o fyzickej alebo právnickej osobe je nepravdivé a aká je pravda. Inštitút odpovede podľa § 8 tlačového zákona 2011 poskytuje ochranu pred nepravdivým, neúplným alebo pravdu skresľujúcim skutkovým tvrdením, ktoré sa dotýka cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby, alebo názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby, na základe ktorého možno osobu presne určiť. V relevantnom čase účinná právna úprava týmito inštitútmi neposkytovala ochranu pred pravdivým skutkovým tvrdením, a to ani vtedy, ak sa súčasne dotýka cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby, alebo názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby. Predmetom odpovede môže byť iba skutkové tvrdenie, nikdy nie hodnotiaci úsudok (rovnako ako pri práve na opravu). Hodnotiacemu úsudku (kritike) sa je možné brániť iba prostredníctvom žaloby na ochranu osobnosti (porov. *Vozár, J., Kerecman, P., Lapšanský, L. Tlačový zákon. Komentár. 2. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2021. s. 94 a nasl., s. 142.*).

48. Z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci *Gülen* proti Turecku z 8. septembra 2020 (o neprípustnosti sťažnosti) (*mutatis mutandis*) možno vyvodiť, že hlavným účelom konania o práve na odpoveď (v reáliách právneho poriadku Slovenskej republiky práva na opravu, pozn.) je umožniť napadnutie nepravdivých informácií uverejnených v tlači a zabezpečiť pluralitu názorov v kontexte výmeny myšlienok v oblasti všeobecného záujmu (bod 66). Žaloba o náhradu škody (resp. nemajetkovej ujmy, pozn.), ktorá zabezpečuje plné procesné záruky pre obe strany, by pravdepodobne poskytla primerané vyváženie rôznych protichodných záujmov a ponúkla by sťažovateľovi v prípade potreby možnosť preukázať poškodenie jeho povesti v dôsledku predmetných článkov a získať odškodnenie (bod 68).

49. Vo vzťahu k druhej právnej otázke (položenej v súvislosti s rozhodovaním o tej časti žaloby, ktorou sťažovateľka uplatňovala právo na odpoveď) ústavný súd pripomína, že už okresný súd svoje rozhodnutie o zamietnutí žaloby v tejto časti odôvodnil nielen nedostatkom náležitostí podľa § 8 ods. 3 tlačového zákona (keďže obsahuje hodnotiace úsudky a jej rozsah považoval za neprimeraný), ale aj tým, že uvádzané skutočnosti boli pravdivé a hodnotiace úsudky mali základ v skutočných a pravdivých dejoch. Na uvedené nadviazal aj krajský súd v najvyššom súdom odkazovaných bodoch svojho rozsudku.

50. Z hľadiska tvrdeného nesprávneho právneho posúdenia veci v dôsledku odklonu odvolacieho súdu od ustálenej praxe dovolacieho súdu tak ústavný súd rovnako nevidí v záveroch dovolacieho súdu svojvôľu, argumentačnú nelogickosť či neudržateľnosť jeho záverov o tom, že dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania nezistil, následne sformuloval svoj právny záver o neprípustnosti dovolania a rozhodol o ňom spôsobom, ktorý mu právna norma prostredníctvom § 447 CSP vyslovene umožňuje.

51. Ústavný súd preto, sumarizujúc už uvedené závery, konštatuje, že nezistil v napadnutom rozsudku nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo jeho arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti, a preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

52. Pokiaľ ide o prejav nespokojnosti sťažovateľky s napadnutými rozhodnutiami, ústavný súd poukazuje na to, že základné právo na súdnu a inú právnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom strán sporu vrátane ich dôvodov a námietok. Procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jej návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Je však povinný na tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (IV. ÚS 329/04, II. ÚS 106/05, III. ÚS 32/07, III. ÚS 302/09, III. ÚS 75/2010), čomu podľa názoru ústavného súdu učinili všeobecné sudy v danej kauze zadosť.

III.2.2. K základnému právu na rovnosť v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy:

53. Sťažovateľka namieta porušenie označeného práva z dôvodu, že okresný súd vykonal dôkaz – rozsudok Špecializovaného trestného súdu, ktorý nenavrhla žiadna zo strán. Predmetná námietka už bola obsahom odvolania, ako aj dovolania podaných sťažovateľkou. Z dôvodov už uvedených v časti III.1. tohto uznesenia ústavný súd preskúmal reakciu najvyššieho súdu na túto sťažovateľkinu dovoláciu námietku.

54. Najvyšší súd konštatoval, že s uvedenou námietkou sa už v dostatočnom rozsahu krajský súd vysporiadal v bode 46 jeho rozsudku (bod 22.1. napadnutého rozsudku), z ktorého vyplýva, že sťažovateľka predložila súdu zrušujúce a im predchádzajúce rozhodnutia v predmetnej trestnej veci, že v priebehu konania bolo v trestnej veci rozhodnuté, toto rozhodnutie bolo predmetom prednesov právnych zástupcov žalovanej aj sťažovateľky na pojednávaní 12. decembra 2019. Krajský súd uzavrel, že obe sporové strany rozhodnutím disponovali a odvolávali sa naň.

55. Je možné súhlasiť so sťažovateľkou, že táto odpoveď nie je výslovnou reakciou na námietku, že okresný súd vykonal dôkaz, ktorý žiadna zo strán nenavrhla. Týmto dôkazom bolo súdne rozhodnutie (rozsudok Špecializovaného trestného súdu č. k. BB-3TŠ/25/2006-2315 z 26. júna 2019).

56. V súlade s požiadavkou na zisťovanie skutkového, a nie skutočného stavu veci súd mimo návrhov na dokazovanie v zásade nemá vykonať dôkazy. Výnimky upravuje § 185 ods. 2 a 3 CSP a možno ich rozdeliť do piatich základných skupín: a) skutkové tvrdenia sú v rozpore s verejnými registrami; b) spory so slabšou stranou; c) posúdenie procesných podmienok; d) posúdenie vykonateľnosti rozhodnutia a e) zistenie cudzieho práva. V iných prípadoch súd v zásade nie je oprávnený vykonať dokazovanie, ktoré strany nenavrhli. V prípadoch, ak súd mieni vykonať dokazovanie, ktoré strany nenavrhli, je povinný uvedené stranám sporu uviesť a dokazovanie vykonať spravidla na pojednávaní, pravdepodobne pôjde o vykonanie dôkazu listinou. Ak odvolací súd považuje za skutočnosť známu mu z úradnej činnosti (t. j. z inej činnosti než z dokazovania v danej právnej veci) rozsudok vydaný súdom v inom súdnom konaní, je jeho procesnou povinnosťou, ak z neho chce pri svojom rozhodovaní vychádzať, strany sporu o tom informovať a poskytnúť im možnosť vyjadriť sa; inak sa dopustí porušenia práva na spravodlivý proces a konania v rozpore s ústavnou požiadavkou, aby rozhodnutie bolo pre strany predvídateľné (R 32/2025). Uvedené závery odborná literatúra považuje za použiteľné aj pre akékoľvek vykonanie

dokazovania bez návrhu strán sporu (porov. *Ivančo, M., Ivanko, D. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. 1. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2026. s. 421.*).

57. So sťažovateľkou ústavný súd v zásade súhlasí s tým, že všeobecný súd by v sporovom súdnom konaní nemal iniciatívne vyhľadávať dôkazné prostriedky, a tým nahrádzať dôkaznú aktivitu tej-ktorej procesnej strany bez toho, aby svoj postup aj dostatočným a presvedčivým spôsobom vysvetlil v odôvodnení svojho rozhodnutia. Vlastná dôkazná iniciatíva všeobecného súdu je totiž spôsobilá posunúť zisťovanie skutkového stavu do inej roviny, a to spravidla v prospech jednej zo strán, vystavuje sa tým zároveň aj riziku, že jeho postup môže v zásade signalizovať nielen porušenie zásady nestrannosti súdu, ale aj rovnosti procesných strán. Z uvedeného potom možno urobiť čiastkový záver, že ústavne súladnému postupu všeobecného súdu v zásade nezodpovedá situácia, ak tento z vlastnej iniciatívy vnáša do priebehu dokazovania v rámci sporového konania nové skutočnosti alebo dôkazy, pokiaľ je pred ich zabezpečením a vykonaním pravdepodobné, že môžu byť na prospech jednej procesnej strane. Ústavný súd už vyhodnotil obdobný postup súdu ako taký, ktorý je na hranici ústavnej akceptovateľnosti (IV. ÚS 24/2018). Zároveň však vyslovil, že nie každý nezákonný postup všeobecného súdu v rámci ním vykonávaného dokazovania možno hodnotiť ako taký, ktorý by odôvodňoval sťažovateľom požadovaný zásah z pozície ústavného súdu. Je to predovšetkým vtedy, keď nemožno zmysluplne očakávať, že by sťažovateľom požadovaný výsledok konania pred ústavným súdom priniesol preň iný meritórny výsledok v konaní pred všeobecným súdom. Inými slovami, nie vždy musí určitý procesný nedostatok realizácie dôkazného konania viesť k zrušeniu ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia.

58. O tento prípad ide aj v okolnostiach prejednávanej veci, a to najmä z dôvodu, že ako už bolo uvedené, záver o zamietnutí žaloby v bode I žalobného petitu (ktorého sa namietaná vada dokazovania týka) nebol založený výslovne na konštatovaní pravdivosti tvrdení v spornom článku, resp. základu hodnotiacich úsudkov v pravdivých skutočnostiach, ale aj v nesplnení zákonných náležitostí navrhovanej opravy. Okrem toho z pripojeného spisu nevyplýva, že by okresný súd v súvislosti so zabezpečením namietaného dôkazu vopred vedel, aký bude obsah sporného rozsudku Špecializovaného trestného súdu, a teda či bude v konečnom dôsledku v prospech sťažovateľky či žalovanej.

59. Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti v tejto časti dospel k záveru, že vo veci sťažovateľky nie sú podľa jeho doterajšej judikatúry splnené podmienky na poskytnutie ústavnej ochrany, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.2.3. K základnému právu nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy:

60. Sťažovateľka v dovolaní [podľa § 420 písm. e) CSP] namietala, že na krajskom súde rozhodovali vylúčení sudcovia so zreteľom na ich pomer k sporu tým, že údajne získali informácie o veci z iného zdroja než zo spisu, čo vyvodzovala z obsahu bodu 44 odôvodnenia rozsudku krajského súdu, v ktorom bolo uvedené, že advokát [REDAKOVANÉ] bol bratom manžela sťažovateľky, ako aj to, že proti nemu bolo vedené trestné stíhanie, ktoré bolo zastavené z dôvodu jeho úmrtia. Najvyšší súd tento nedostatok neodstránil.

61. Najvyšší súd v bode 14 napadnutého rozsudku konštatoval nedôvodnosť tejto námietky, keďže § 49 ods. 3 CSP vylučuje, aby dôvodom na vylúčenie sudcu boli okolnosti spočívajúce

v jeho postupe v konaní v prejednávacom spore. Dôvody rozhodnutia nemôžu byť samy osebe dôvodom zaujatosti sudcu. Zároveň uvedenú námietku považoval v podstate za rozporovanie náležitého zistenia skutkového stavu.

62. Z porovnania sťažovateľkou namietaného úseku odôvodnenia krajského súdu v rámci celkového odôvodnenia rozsudku okresného súdu a rozsudku krajského súdu nemožno ani podľa názoru ústavného súdu vyvodit' podozrenie o nestrannosti konajúcich sudcov a zároveň z ústavnej sťažnosti nevyplýva žiadna iná skutočnosť zakladajúca podozrenie o získavaní informácií z „iných“ zdrojov. Obsah bodu 44 rozsudku krajského súdu možno vnímať ako istú formu zjednodušenia, resp. nesústredenosti pri písomnom vyhotovení rozsudku.

63. Napadnutý záver najvyššieho súdu tak podľa ústavného súdu nie je spôsobilý zasiahnuť do označeného práva sťažovateľky nebyť odňatá zákonnému sudcovi, preto ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. mája 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu